

препятствий в виде субъективизма в оценке научных вкладов.

Таким образом, нерациональность и неправомерность объяснения сложных по сути научных идей, или наоборот усложнение для полного непонимания представленного материала, сенсационность, апелляция к элементам здравого смысла и “авторитарности псевдоученого, паразитирование на недостаточности научного знания в объяснении процессов природы и общественного развития, являются основными теоретическими предпосылками для формирования и распространения псевдонаучных теорий. И информатизация общества новыми достижениями науки и техники, являющаяся необходимостью для его прогрессивного развития, в то же время выступает как пространство идей в котором формируются фронтиры, содействующие развитию.

Литература:

1. Информационное общество: Сб./ Составитель А. Лактионов. – М.: И74 АСТ, 2004. – 507 [5]с.
2. Левяш И. Я. Культурное отчуждение и фронтиры: пропасти и мосты/ В кн.: *Диалог культур в эпоху глобальных рисков.* – Минск: РИВШ, 2016. – С. 193-196.
3. Сосновский Л.А. Риск. Золотое сечение. – Гомель: УО “БЕЛГУТ», 2004. – 317с.
4. Зеленков А.Н. Может ли хаос быть конструктивным в эпоху глобальных рисков/ В кн.: *Диалог культур в эпоху глобальных рисков.* – Минск: РИВШ, 2016. – С. 33-36.

Соснін Олександр (Київ, Україна)

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ НАУКОВО-ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Формування професійних спеціалістів з компетентісним підходом до своєї роботи (професії) виступає інструментом і гарантією сучасних перетворень в основі яких цінність інформації, знань, інтелектуальної власності. Інформаційне суспільство у зв'язку з експоненціальним зростанням інформації потребує формування і розвитку професійних компетентностей, що виступають як «метакомпетентності», що органічно входять в усю тканину педагогічного процесу, так як Інтернет, нові комунікаційні технології, інформаційно-комунікативні відносини у значній мірі змінили наше життя і відношення до навчання. Сутність професійної компетентності зводиться до наступного: 1) необхідності накопичувати знання, які необхідні для вироблення професійної концепції своєї професії (механізм запам'ятовування великого масиву інформації); 2) формувати у собі здатність до творчості і креативності (механізм цілеспрямованого перетворення особистості); 3) виробляти здатність до самоактуалізації і самовдосконалення, постійного розвитку особистості (механізм градієнтного розвитку). Взаємозв'язок цих елементів слід розглядати

структурно: а) формування змістовної частини навчання у контексті розвитку предметних зв'язків суспільства «цифрової ери»; б) формування творчої частини навчання у контексті нового періоду розвитку ментальних структур народження нового знання; в) наповнення навчального процесу сучасними методиками у контексті психологічних механізмів самоосвіти, саморозвитку, щоб виживати в умовах глобальних викликів і вміти діяти в умовах нових тенденцій. Розвиток і формуванням професійно значимих якостей відноситься до діагностичних вимог державних стандартів, що включає: а) професіоналізм і компетентність; б) освіченість; в) креативність і здатність до навчання; г) когнітивність; д) професійна культура і моральність, здатних до виробництва нового знання, так як інформаційна компонента починає домінувати у будь-якому виді виробництва і бізнесу [1].

Рівень ідентифікації якостей спеціаліста перевіряється різними формами контролю знань: а) загальнотеоретична підготовка, націлена на формування професіоналізму і компетентності, тому що сьогодні для інформаційної економіки чи Інтернет-економіки (неоекономіки, що побудована на знаннях) інтелектуальної економіки потрібна все більша доля інтелектуальних працівників і інтелектуальної праці; б) професійна робота (випускова кваліфікаційна робота), яка підготовлена професійно, творчо, з практичною націленістю на результати; в) функціональна грамотність (сертифікаційна атестація), направлена на отримання знання як ключового ресурсу розвитку сучасного суспільства, конкуренції, що базується на наукоємних технологіях, а також інформаційної компоненти, що стає одночасно фактором, індикатором і результатом розвитку країни чи регіону, та професійних компетентностей [2].

Формування і розвиток професійної компетентності як «метакомпетентності» в умовах інформаційного суспільства базується на упровадженні чотирьох сучасних педагогічних (інноваційних) технологій, так як все більше місце в умовах інформаційного суспільства займає діяльність, що базується на знаннях, і ця тенденція направлена на формування: 1) пізнавальної компетентності, тобто «вміння вчитися в умовах інформаційного суспільства і здобувати знання, які постійно подвоюються, і виступають фактором розвитку ділової активності та інформаційного обміну; 2) пошуково-інноваційну компетентність, направлену на створення нових інноваційних ідей, продуктів, технологій, алгоритмів дії; 3) формування когнітивних здібностей, направлених на постійний пошук нових ідей і здатність до навчання і самонавчання і в умовах безперервної освіти - «вчитися все життя», тому що знання сьогодні виступають основною умовою виробництва і домінуючим засобом досягнення соціально-економічних результатів; 4) систематичність у навчанні, направлену на формування парадигми «вміння вчитися» в умовах широкого використання інформації, необхідності виробляти нові знання на основі інформаційних потоків, які потім еволюційно переходять в систему знань [3].

Формування і розвиток професійної компетентності як «метакомпетентності» в умовах інформаційного суспільства дає можливість по-

новому подивитися на сучасне економічне життя, що розвивається в умовах конкуренції та глобалізації, проаналізувати тенденції економічного розвитку, що потребують розвитку спеціальних знань та комунікації, тому що сучасне виробництво – це перш за все використання знань, таланту, досвіду, інтелектуальної компоненти, націленої на отримання додаткової вартості.

В умовах інформаційного суспільства слід формувати такі педагогічні (інноваційні) компетентності, які слід назвати пізнавально-інтелектуальними, що набуваються у процесі навчання і формують креативні технології, націлені на: 1) фундаментальність знань (енциклопедичність); 2) професіоналізм (розумна інтелектуальна грамотність); 3) когнітивність (здатність до самонавчання і навчання). На основі педагогічної (інноваційної) технології, яку слід назвати пошуково-інтелектуальною компетентністю, формуються: а) креативність, творчість, варіативність; б) системність, комплексність, логічність; в) евристичність, інтуїтивність, підсвідомість; г) синергічність, кумулятивність, емерджентність; д) гнучкість, позашаблонність, що в цілому направлене на формування компетентності «вміння робити, вміння працювати». На основі педагогічної (інноваційної) компетентності, яку слід назвати соціально-педагогічною компетентністю, формуються такі здібності, які детермінуються соціумом, менталітетом, особистісними характеристиками: а) загальнопрофесійна культура (вихованість, соціалізація, корпоративність); б) соціальна грамотність; в) емоційно-вольові дії; г) персональна відповідальність; д) гуманізм, душевність, духовність, культурність, інтелігентність. Здатність до сприйняття і переробки інформації залежать від генетичних та набутих властивостей, моральних принципів поведінки і набутих знань у результаті виховання і навчання. Цілі художньо-естетичного рядку пов'язані з постійним устремління людини до духовного збагачення, отримання за допомогою культури і мистецтва знань інтелектуального характеру, що викликають емоційні переживання, цінності, що доповнюють логічне сприйняття інформації. Якщо в традиційній економіці головна роль належить матеріальній підсистемі, то в економіці знань - когнітивній, ментальній, імітаційній та іншим підсистемам [4].

В нових умовах зміщується фокус управління з матеріальних потоків – до нематеріальних, тобто до управління інформацією, культурою фірми, ментальними моделями співробітників, у тому числі вироблення довіри, корпоративного духу і обміну знаннями. Отже, в умовах інформаційного суспільства слід формувати компетентності, що націлені на розвиток загальноосвітніх інформаційних технологій, а саме; 1) миследіяльнісні; 2) технології диференційного навчання; 3) технології індивідуального навчання; 4) модульні технології; 5) ігрові технології; 6) діалогові технології, націлені на формування нового світогляду, нової людини, нового суспільства. В цілому слід зробити висновок, що в умовах інформаційного суспільства формування і розвиток професійної компетентності як «метакомпетентності» головною

метою є формування навиків працювати з інформацією, вироблення дослідницьких навиків, вміння вчитися приймати оптимальні рішення, формувати цілісний інформаційний світогляд та інформаційна культура, щоб адаптуватися до умов плінного життя глобального соціуму. У контексті вироблення цих професійних компетентностей – оптимальне поєднання індивідуальної і групової роботи, підтримка психологічного комфорту, вироблення лідерських якостей та вміння працювати в команді [5].

Ключова ідея професійних компетентностей – розвиток і саморозвиток особистості, здатність її до самоактуалізації і самопрезентації. Розвиток сучасного освітнього простору направлений на підвищення якості освіти завдяки виробленню педагогічних професійних технологій та компетентностей, модернізацію освіти, змісту, методів і форм навчання і виховання, забезпечення розвитку професійних кадрів з урахуванням тенденцій на ринку праці, здійснення заходів щодо створення умов для реалізації інтелектуального потенціалу регіонів. Як відмічає В.Андрущенко, потребують вивчення нові управлінські механізми та комунікативні технології, які функціонують в інформаційному суспільстві. Необхідно вивчити зміни суспільної інфраструктури, можливі під впливом інформаційних інновацій. Актуальною є тема прогнозування тенденцій розвитку інформаційного суспільства в Україні та світі. Глобалізація та інформаційна революція не залишають іншого шансу для повноформатного функціонування освіти, крім інноваційного розвитку і перманентної модернізації. Спричинені глобалізацією й інформаційною революцією, іншими чинниками прогресу, інновації мають розглядатися як перша, й остання надія людства у збереженні свого цивілізаційного статусу, принаймні у першій половині XXI століття.

Література:

1. Andriukaitiene Regina, Voronkova Valentyna, Kyvliuk Olga, Maksimenyuk Marina and Aita Sakun. *Theoretical insights into expression of leadership competencies in the process of management. Problems and Perspectives in Management*, 15(1-1), 220-226. *Проблеми и перспективы в сфере менеджмента*. Сумы, 2017. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.15\(1-1\).2017.09](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.15(1-1).2017.09).
2. Voronkova Valentina, Kyvliuk Olga. *Philosophical reflection smart-society as a new model of the information society and its impact on the education of the XXI century. Future Human Image*. – 2017 *Future Human Image*, Том 7, 2017. <http://www.fhijournal.org/?cat=7>
<http://www.bazaluk.com/journals>.
3. Кивлюк О. П. *Можливості пропедевтики основ інформатики в початковій школі / О. П. Кивлюк // Комп'ютер у школі та сім'ї. – Київ : Інститут педагогіки НАПН України. – 2001. – №5. – С. 33–34.*
4. Кириченко М. О. *Інформаціоналізм як складова формування ідеології інформаційного суспільства / М. О. Кириченко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії* : [зб. наук. пр.]. – Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2017. – Вип. 69. – С. 105-111.
5. Соснін О.В. *Концептуальні засади інформаційної безпеки в Україні як умови інноваційного розвитку держави та сучасного тренду суспільства / О.В.Соснін // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб. наук. пр.] – Запоріжжя: Вид - во ЗДІА, 2017. – Вип.68. – С.130-139.*